

بررسی رابطه بین استرس شغلی و رضایت شغلی با سلامت روان پرستاران بخش های ویژه با سایر بخش های بیمارستان های شهر زابل

هانیه جعفردخت بنجارا¹ پروانه سارانی علی آبادی² افسانه سرابندی نو³

مهدی خدادادی درین⁴ محمد محمدی⁵ سعید اربابی⁶ ابراهیم بندانی⁷

1. دانشجوی کارشناسی پرستاری و عضو باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زاهدان، ایران hjafardokht@gmail.com
2. مربی، گروه داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان، ایران.
3. مربی، گروه داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان، ایران.
4. دانشجوی کارشناسی پرستاری و عضو باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زاهدان، ایران.
5. دانشجوی کارشناسی پرستاری و عضو باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زاهدان، ایران.
6. دانشجوی کارشناسی پرستاری و عضو باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زاهدان، ایران.
7. دانشجوی کارشناسی پرستاری و عضو باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علی آباد، ایران.

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین استرس شغلی و رضایت شغلی با سلامت روان پرستاران بخش های ویژه با سایر بخش های بیمارستان های شهر زابل بوده است. روش انجام این پژوهش توصیفی-پیمایشی از نوع همبستگی می باشد. جامعه ی مورد پژوهش کلیه پرستاران بیمارستان های شهرستان زابل بوده است. تعداد پرستاران جامعه 360 نفر می باشند که بر اساس جدول مورگان 186 نفر به صورت تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. در این پژوهش ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه استاندارد استرس شغلی موسسه بهداشت و ایمنی، رضایت شغلی سوسان و پرسشنامه سلامت روان گلدبرگ می باشد. داده های به دست آمده با استفاده از شاخص های آماری نظیر میانگین، ضریب همبستگی پیرسون، آزمون t تک گروهی و گروه های مستقل و تحلیل واریانس یک طرفه و رگرسیون مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج پژوهش نشان داد که: میانگین استرس شغلی پرستاران بخش های ویژه در حد زیاد می باشد. در صورتی که میانگین رضایت شغلی و سلامت روان آنها در حد کم بدست آمد. ولی میانگین استرس شغلی پرستاران سایر بخش ها در حد متوسط همچنین میزان رضایت شغلی و سلامت روان آنها در حد متوسط مشاهده شد. بین استرس شغلی و رضایت شغلی و سلامت روان رابطه منفی و معناداری وجود دارد. ولی بین رضایت شغلی و سلامت روان رابطه مثبت و معناداری مشاهده شد. ابهام در نقش تنها متغیری بود که وارد الگوی پیش بینی شده است و توانسته است بیشترین پیش بینی را از رضایت شغلی و سلامت روان داشته است. میانگین میزان استرس شغلی پرستاران زن و مرد تفاوت معنادار نمی باشد. ولی بین میانگین رضایت شغلی و سلامت روان پرستاران زن و مرد تفاوت معنی داری مشاهده شد. همچنین در میزان استرس شغلی، سلامت روان و

رضایت شغلی با توجه به سطح تحصیلات و سابقه خدمت پرستاران تفاوت معناداری مشاهده نشد

واژه های کلیدی: استرس شغلی، رضایت شغلی و سلامت روان

مقدمه

کار و شغل، نقش مهمی در زندگی افراد داشته، تاثیرات قابل توجهی در بهزیستی و شادکامی آنها دارد. از دهه 1960 تاکنون، توجه به شغل، سهم عمده ای از زندگی افراد را تشکیل داده و اگر چه اشتغال یک چالش هیجان آور برای افراد است، ولی همین شغل می تواند به عنوان یک منبع عمده استرس زا در زندگی افراد مطرح باشد. استرس شغلی بر سلامت افراد تاثیر می گذارد، کیفیت زندگی را کاهش می دهد و احتمال وقوع مصدومیت های ناشی از کار را بیشتر می کند (کاراسل و تورل¹، 1990). استرس شاید عمومی ترین مسئله زندگی روزمره انسان باشد و امروزه چنان همگانی شده است که آن را جز لاینفک و مشخصه اصلی انسان ها دانسته اند به طوری که همه انسان ها در زندگی روزمره و در تمام ابعاد و حوزه های حیات خود در معرض استرسها قرار دارند و انسان بدون استرس قادر به حیات نخواهد بود. استرس نوعی فرسودگی جسمی یا روان شناختی است که بر اثر مشکلات واقعی یا خیالی به وجود می آید استرس باعث بر هم خوردن تعادل روان شناختی شده و پیامدهای مختلفی دارد که پیامدهای استرس شغلی منجر به نارشایتی شغلی و رها کردن حرفه و تخصص می شود و عمده ترین نشانه های نارشایتی شغلی، غیبت از کار، رها کردن شغل، حادثه ناشی از کار و فقدان بهره وری می باشد (غفوریان، قاسمی و ابراهیمی، 1390). از طرف دیگر یکی از مهمترین حوزه های توسعه پایدار سلامتی در جوامع بشری، بخش بهداشت و درمان است که ارتباطی مستقیمی با سلامت انسان ها دارد و وظیفه خطیر حفظ و اعاده سلامتی را به جامعه انسانی بر عهده دارد. در سازمان هایی قادر به ادامه حیات هستند که کارایی خود را ارتقا دهند. لذا لازم است بیمارستان، به عنوان یکی از این نوع سازمان ها جهت ارتقا کارایی خود، وضعیت سلامت روانی کارکنان خود را مورد توجه قرار دهد. در واقع سلامت روانی عبارت است از رفتار موزون و هماهنگ با جامعه، شناخت و پذیر واقعیت های اجتماعی و قدرت سازگاری با آنها و ارضای نیاز خویشتن به طور متعادل، به بیان دیگر، می توان گفت، سلامت روان قدرت آرام زیستن و با خود و دیگران در آرامش بودن است و سلامت روانی در قالب پدیده ای روانی و اجتماعی مستلزم درک و تفسیر درست از امور مرتبط